

- Elektronik ticaret denildiğinde ilk akla gelen, internet üzerinden alışveriş yapmaktır. Ancak işletmenin elektronik ticaret yapması birçok farklı şekilde gerçekleşebilir. E-ticaret kapsamındaki faaliyetler geleneksel ticari faaliyet ve kurumların elektronik ortama taşınması şeklinde olabildiği gibi bilgi teknolojileri ve internetle yapılabilir hâle gelen yeni ticari faaliyetler de yardır.
- E-ticarette geçerli olan iş modelleri; portal, e-perakendeci, içerik sağlayıcı, işlem aracısı, pazar oluşturucu, hizmet sağlayıcı ve topluluk sağlayıcı gibi modeller iken gelir elde etme şekilleri arasında reklam, satış, üyelik, kısmi prim, işlem ücretleri ve satış ortaklığı sayılabilir.
- Türkçeye e--kapı olarak çevrilen portal, birçok içeriği barındırabilen web sitelerine verilen ortak addır. Temel kuruluş mantığı, kullanıcının bir web sitesi adresi girerek ya da web tabanlı bir uygulama çalıştırarak ağ üzerinde istediği tüm dijital içeriğe ulaşabilmesini sağlamaktır.
- •Bir portalın kullanıcıya sunduğu en önemli değer, bilgiye kolay erişim ve zaman tasarrufudur. Portallar, kurumlar için çalışanlar, tedarikçiler ve iş ortakları ile iletişim ve iş birliği ortamı olurken yöneticilere hızlı ve doğru karar verme konusunda önemli bir destek sağlayabilir. Ticari faaliyetler için portallarınsağlayacağı en önemli fayda, bilgiye erişim ve verimlilik artışı yolu ile rekabet avantajı sağlamak ve sürdürmek olarak sayılabilir.
- •Portallar, elektronik ticarette doğrudan gelir elde etmek için ya da ticari faaliyeti desteklemek amacı ile dolaylı olarak kullanılabilir. Bir portal internete giriş kapısı olma özelliği ile kullanıcıları yönlendirme gücüne sahiptir. Doğrudan gelir getirmesi amaçlanan bir portalın tasarım, kurulum ve işletme aşamalarında odaklanması gereken temel nokta, mümkün olduğu kadar çok ziyaretçi girişi sağlamak olmalıdır.
- •E-perakendeci mal ve hizmet satışı yapılan internet sitelerine verilen ortak addır. Tedarik zincirinin müşteriden önceki son halkasını oluşturan perakendeci işletmeler, dağıtım kanallarının ve lojistik hizmetlerin gelişmesi sonucu, elektronik ortamda daha hızlı ürün temini ve daha hızlı teslimat indenlarına kavuşmuş, bu durum internet üzerinden satış yapma fikrini cazip hâle getirmistir.
- Dijital içerik sağlayıcılar çalışma şekli olarak e-perakendecilere benzer.
  Aralarındaki temel fark içerik kavramının entelektüel özelliklerin tümünü ifade etmesi ve yalnız satış ortamının değil, satılan ürünlerin de dijital olmasıdır.
- Pazar oluşturucular; alıcıları ve satıcıları bir araya getiren ve karşılığında gerçekleşen satışlar üzerinden pay, satıcılardan kira, üyelik aidatı, reklam ücreti vb. şekillerde gelir elde edebilen çevrimiçi işletmelerdir. Pazar oluşturucu sitenin işletimi alışveriş merkezi işletmeciliğine benzer.
- •İşlem aracıları yoğun iş temposu içerisinde kişisel olarak yapılması gereken işlemleri ücret karşılığı yapan e-ticaret firmalarıdır. Özellikle finans ve seyahat alanlarında yaygın hizmet vermektedirler.
- Hizmet sağlayıcılar, internet üzerinden hizmet vererek kullanımın ücretlendirilmesi, üyelik, reklam geliri vb. gelir elde eden e-ticaret siteleridir.
- •Topluluk sağlayıcı, birbirleri ile ortak özelliğe sahip insanları bir araya getiren dijital bir platformdur.

DEĞERLENDİRME SORULARI

- Aşağıdakilerden hangisi portalların taşıması gereken özelliklerden biri değildir?
  - a) Sınırlı içeriğe ulaşabilme
  - b) Ağ ile entegre yazılım
  - c) Özelleştirme ve kişiselleştirme
  - d) Kategorilere ayrılmış içerik
  - e) Kapsamlı ve parametrik arama
- İnternet kullanıcılarının belirli bir kesimine ya da belirli bir konuya hitap eden portallara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) Yatay portal
  - b) Dikey portal
  - c) Çapraz portal
  - d) Sınırlandırılmış portal
  - e) Yönlendirilmiş portal
  - Sağlık
  - II. Turizm
  - III. Eğitim
  - IV. Tanıtım
- 3. Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri konularına göre portal sınıflandırılmasında yer almaz?
  - a) Yalnız III
  - b) Yalnız IV
  - c) I ve II
  - d) II, III, IV
  - e) I, II, III ve IV
  - I. Fiyata duyarlıdır.
  - II. Ürünleri fiyat yönünden karşılaştırır.
  - III. Düşük fiyatlı ürünü ve mağazayı seçmeye çalışır.
- 4. E-Ticaret sitelerinde alışveriş yaparken yukarıdaki özellikleri barındıran müşteri profili hangisidir?
  - a) Ekonomik e-müşteri
  - b) Eğlence odaklı e-müşteri
  - c) İlgisiz e-müşteri
  - d) Yönlendirici e-müşteri
  - e) Özel e-müşteri

14

- 5. E-ticaret sitelerinde alışveriş yaparken kişiselleştirilmiş mal ve hizmet bekleyen müşteri türü aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) Ekonomik e-müşteri
  - b) Eğlence odaklı e-müşteri
  - c) İlgisiz e-müşteri
  - d) Yönlendirici e-müşteri
  - e) Özel e-müşteri
- 6. Aşağıdakilerden hangisi e-perakendeciliğin avantajlarından biri değildir?
  - a) Ürün Çeşitliliği
  - b) Yoğun bir rekabetin olması
  - c) Mağaza sisteminin esnekliği
  - d) Hedef pazarın genişliği
  - e) Tasarım ve kullanım kolaylığı
- 7. E-perakendecilikte "bricks and clicks" aşağıdakilerden hangisinin karşılığıdır?
  - a) Bir perakendecinin internetten duyurarak sadece fiziksel ortamda ürün satması
  - b) Bir perakendecinin sadece internet ortamında ürün satması
  - Fiziksel mağazalarda satış yapan bir perakendecinin, aynı zamanda internetten de satış yapması.
  - d) Bir perakendecinin stok bulundurarak satış yapması
  - e) Bir perakendecinin stok bulundurmadan satış yapması
  - I. Elektronik kitap
  - II. Müzik dosvaları
  - III. Yazılım
  - IV. Her türlü belge
- 8. Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri elektronik içerik sağlayıcılarda bulunabilecek ürünlerindendir?
  - a) Yalnız II
  - b) I ve II
  - c) I, II ve III
  - d) II, III, IV
  - e) I, II, III ve IV

Elektronik Ticaret Uygulamaları

- 9. Müşterinin ses veya video dosyasını internet bağlantısı vasıtası ile kendi cihazına indirip karşılığında bir ücret ödediği içerik sağlama şekline verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) Streaming
  - b) Podcasting
  - c) Clicking
  - d) Bricking
  - e) Blogging
- 10. Bir web sitesinden satılan ürün ya da hizmet bedelinin direkt alıcıdan tahsil edilmesi şeklinde gerçekleşen e-ticaret gelir modeli aşağıdakilerden hangisidir?
  - a) Satış gelir modeli
  - b) Üyelik gelir modeli
  - c) Satış ortaklığı gelir modeli
  - d) Reklam gelir modeli
  - e) İşlem ücretleri gelir modeli

Cevap Anahtarı

1.a,2.b,3.b,4.a,5.e,6.b,7.c,8.e,9.b,10.a